

Dva roky povinného předškolního vzdělávání jsou přínosné. O to více je však třeba dbát na jeho kvalitu

17.7.2026 - | EDUin

EDUin vítá návrh ministra Plagy prodloužit povinné předškolní vzdělávání na dobu dvou let. Upozorňuje však zároveň na to, že tento krok zvýší význam předškolního vzdělávání a tedy potřebu jeho opravdové kvality. Zmiňuje i potřebnost citlivého nastavení podmínek pro možnosti individuálního vzdělávání v předškolním věku.

Ministr školství Robert Plaga v jednom ze zveřejněných videí na sociálních sítích avizoval, že bude usilovat o **prodloužení povinného předškolního vzdělávání na dva roky. Do mateřských škol by tedy povinně chodily děti již od čtyř let.** Opatření je zaměřené především **na děti ze sociálně slabších rodin, u kterých má zvýšit jejich připravenost na povinnou školní docházku.**

Podrobnosti k návrhu ministr Plaga zveřejní v září.

„Tento krok v EDUinu vítáme, povede ke zvýšení prestiže mateřských škol i předškolního vzdělávání obecně. **Kvalitní předškolní výuka prokazatelně zvyšuje šance na následné dosažení vyššího vzdělání a napomáhá zejména znevýhodněným skupinám dětí,** což dokládá i řada rozsáhlých a dlouhodobých zahraničních výzkumů,“ hodnotí tento krok **Jan Vöröš Mušuta**, programový ředitel EDUinu (často je např. citován americký výzkum tzv. Perry Preschool Project, který začal již v roce 1962).

Analýzy nákladů a přínosů podobných intervencí v dětství ukazují, že investice do vzdělávání a péče v raném dětství jsou těmi zdaleka nejefektivnějšími.

Tato změna navíc podle Mušuty nebude znamenat žádný výrazný skok v celkovém počtu dětí docházejících do mateřských škol, protože **devět z deseti čtyřletých dětí už dnes do mateřské školy chodí.** Analýzy nákladů a přínosů podobných intervencí v dětství ukazují, že **investice do vzdělávání a péče v raném dětství jsou těmi zdaleka nejefektivnějšími** (viz např. Heckmanova křivka návratnosti investic do lidského kapitálu – [ČŠI](#), s. 29). Možnost umístění dětí do předškolního vzdělávání zároveň pomáhá podpořit návrat matek na trh práce.

Sledujme kvalitu, citlivě nastavme podmínky individuálního vzdělávání

V souvislosti s tímto krokem je však třeba zvážit a vhodně ošetřit několik možných problémů. Zásadní bude zajistit dostatečnou kvalitu a přínosnost předškolního vzdělávání. **„O kvalitě českých mateřských škol dnes nemáme dostatek potřebných dat. Jediným nástrojem, ze kterého mateřské školy získávají zpětnou vazbu o své činnosti, jsou hodnocení České školní inspekce,“** doplňuje Mušuta. Dále podle něj bude třeba ve spolupráci s oblastmi zdravotnických a sociálních služeb velmi dobře vyvážit to, **aby prodloužení povinné předškolní docházky opravdu vedlo ke zvýšenému zapojení dětí ze sociálně slabších rodin.** Mělo by být úzce

propojeno s cílenou podporou do míst, kde dochází k vysoké absenci těchto dětí. Zahraniční výzkumy ukázaly, že delší předškolní vzdělávání je nejprínosnější v případech, kdy je provázáno s další podporou potřebných rodin (nizkoprahová centra, rozvoj rodičovských kompetencí).

„O kvalitě českých mateřských škol dnes nemáme dostatek potřebných dat. Jediným nástrojem, ze kterého mateřské školy získávají zpětnou vazbu o své činnosti, jsou hodnocení České školní inspekce.“

Jan Vöröš Mušuta, programový ředitel EDUinu

„Podmínky pro poskytování individuálního vzdělávání dětí v předškolním věku zase budou muset být velmi citlivě nastaveny tak, aby byly dostupné pro rodiny, které využívají dobu s dětmi před povinnou školní docházkou podnětně a rozvojově, a nebudou chtít, aby jejich dítě docházelo do MŠ. Zároveň by nemělo být možné jej zneužívat rodinami, u kterých docházka dítěte do předškolního vzdělávání může mít velký smysl,“ doplňuje Mušuta.

Další oblastí, kterou bude muset návrh řešit, je i financování mateřských škol. Část z nich dnes v rozpočtech počítá s úhradami od rodičů za docházku dětí, které nejsou v povinném předškolním ročníku. Tyto příjmy mateřským školám klesnou a bude třeba jim je dorovnat.

Další odkazy

- [ČŠI: Publikace české školství v mapách II](#), která mimo jiné přibližuje i rozložení účasti dětí na předškolním vzdělávání v jednotlivých regionech ČR (str. 64)
- [Zpráva OECD: Český vzdělávací systém trápí silné nerovnosti, které ohrožují budoucí konkurenceschopnost \(březen 2025\)](#) – zpráva OECD mimo jiné navrhuje i posílit participaci dětí z nepodnětného prostředí v předškolním vzdělávání

<https://www.eduin.cz/clanky/tz-eduin-predskolni-vzdelavani-dva-roky>